

St David's
Coleg Catholig Dewi Sant
Catholic Sixth Form College

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg

This document is also available in English

POLISI URDDAS Y DYSGWR

Awdur	Pennaeth Cynorthwyol- Diwylliant y Dysgwr
Fersiwn	2.1
Statws	Byw
Dyddiad cymeradwyo	Hydref 2025
Cymeradwywyd gan	Ethos a Diwylliant Catholig
Dyddiad dod i rym	Hydref 2025
Dyddiad yr adolygiad nesaf	Medi 2027
Cyfrifoldeb dros adolygu	Pennaeth Cynorthwyol- Diwylliant y Dysgwr
Gwnaethpwyd Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb a'r Iaith Gymraeg	Do
Ystyriwyd yr Effaith ar Iechyd a Lles	Do

Fersiwn	Dyddiad	Disgrifiad	Addaswyd/Adolygwyd gan
2.0	Hydref 2025	Cwblhau Adolygiad Blynyddol	Pennaeth Cynorthwyol- Diwylliant y Dysgwr
2.1	29.10.25	Mân newidiadau fformatio	Cyfarwyddwr Polisi, Sicrwydd a Chydymffurfiaeth

Cynnwys

<i>Cyflwyniad.....</i>	<i>3</i>
<i>Ystod y Polisi.....</i>	<i>4</i>
<i>Datganiad Polisi.....</i>	<i>5</i>
<i>Trafod gofidiau a datgeliadau</i>	<i>5</i>
<i>Adrodd a Chofnodi digwyddiadau.....</i>	<i>5</i>
<i>Gweithredu gan y Coleg.....</i>	<i>6</i>
<i>Cefnogaeth i Ddioddefwyr</i>	<i>7</i>
<i>Digwyddiadau Casineb a Radicaleiddio</i>	<i>7</i>
<i>Aflonyddu Rhywiol ar Gyfoedion gan Gyfoedion</i>	<i>7</i>
<i>Honiadau Maleisus</i>	<i>7</i>
<i>Cyfrifoldebau.....</i>	<i>8</i>

Cyflwyniad

- i. Datblygwyd y polisi hwn fel rhan o ymrwymiad Coleg Dewi Sant i wireddu potensial pawb yn ein cymuned fel y'i cynhwysir yn ein cenhadaeth:

‘Coleg Catholig ar gyfer y gymuned sy’n ceisio darganfod a gwireddu potensial llawn pawb, mewn awyrgylch o gariad, gwasanaeth a pharch wedi’i ysbrydoli gan Grist.’

- ii. Mae'r polisi hwn yn ceisio cefnogi dysgwyr i gyflawni eu potensial llawn drwy annog eu cyfranogiad llawn ym mywyd y coleg fel y gallant symud ymlaen yn llwyddiannus, yn academiaidd ac yn ysbrydol yn eu bywydau.
- iii. Fel coleg rydym wedi ymrwymo i gael gwared ar rwystrau i ddysgu a byddwn yn gweithio gyda dysgwyr i hyrwyddo eu cynhwysiant ym mhopeth sydd gan y coleg i'w gynnig.
- iv. Rydym yn cydnabod effaith ddofn trawma a phrofiadau niweidiol yn ystod plentyndod (ACEs) ar lesiant a datblygiad unigolion. Rydym wedi ymrwymo i fabwysiadu dull sy'n seiliedig ar drawma yn ein polisiau a'n harferion i greu amgylchedd diogel, cefnogol ac iachus i bawb.
- v. Rydym am gefnogi pob dysgwr drwy ymateb graddol, wedi'i lywio gan drawma, i sicrhau bod dysgwyr yn gallu symud ymlaen a chyflawni.
- vi. Mae'r coleg yn dilyn gweithdrefnau Diogelu Plant Cymru Gyfan mewn perthynas â materion lles penodol ac adnabyddadwy sy'n atal dysgwyr rhag cael mynediad at eu haddysg, neu lle mae pryderon diogelu.
- vii. Mae Coleg Dewi Sant wedi ymrwymo i ddatblygu diwylliant gwrth-hiliol penodol a bydd yn cymryd pob cam angenrheidiol i sicrhau y gall pob dysgwr yng Ngholeg Dewi Sant fyw gydag urddas.
- viii. Wrth wraidd y polisi hwn mae Coleg Dewi Sant yn ymrwymo i gydnabod bod pob unigolyn wedi'i greu ar ddelw a thebygrwydd Duw ac felly bod ganddo urddas cynhenid y mae'n rhaid ei barchu.
- ix. Mae Coleg Dewi Sant yn cymryd bwllo, aflonyddu a gwahaniaethu o ddifrif ac mae wedi ymrwymo i sicrhau ei fod yn goleg lle mae dysgwyr yn barod i ddysgu, yn barchus i'r gymuned y maent yn perthyn iddi ac yn ymddwyn mewn ffordd sy'n hyrwyddo diogelwch pawb.

- x. Mae gan y coleg ddyletswydd gofal dros bob dysgwr a staff ac mae ganddo ddyletswydd i sicrhau bod pawb sydd â nodweddion gwarchodedig o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 yn cael eu hamddiffyn rhag bwllo, gwahaniaethu, niwed, aflonyddu ac erledigaeth.
- xi. Dylid darllen y polisi hwn ar y cyd â'r dogfennau isod:
- **Polisi Cefnogi Dysgwyr**
 - **Polisi Ffitrwydd i Astudio**
 - **Polisi Presenoldeb y Dysgwr**
 - **Gweithdrefnau Diogelu Cymru Gyfan**
 - **Polisi Diogelu ac Amddiffyn Plant**
 - **Strategaeth Prevent**
 - **Gweithdrefnau Diogelu ac Amddiffyn Plant**
 - **Polisi Urddas a Chynwysoldeb**

Ystod y Polisi

- i. Mae'r coleg yn disgwyl i bob dysgwr gynnal y disgwyliadau craidd, gan ein galluogi i greu amgylchedd dysgu sy'n ddiogel i bawb.
- ii. Mae'r coleg wedi ymrwymo i gefnogi dysgwyr ag anableddau ac anghenion dysgu mewn ffyrdd sy'n diwallu eu hanghenion unigol yn effeithiol, gan wneud yr addasiadau rhesymol priodol.
- iii. Mae'r polisi hwn yn sicrhau bod pob dysgwr yn cael ei drin ag urddas a pharch ac yn ymwybodol o'r ymddygiadau a ddisgwylir a'r camau y dylid eu cymryd i fynd i'r afael â bwllo, gwahaniaethu ac aflonyddu.
- iv. Mae'r coleg yn diffinio bwllo fel ymddygiad sarhaus, bygythiol, maleisus neu sarhaus, camddefnyddio neu gamddefnyddio pŵer trwy ddulliau sy'n tanseilio, yn gwaradwyddo, yn dirmygu neu'n anafu'r derbynnydd.
- v. Mae'r coleg yn diffinio aflonyddu fel ymddygiad digroeso sydd wedi digwydd fwy nag unwaith, neu sydd o natur rywiol, sydd â'r pwrpas neu'r effaith o dorri urddas unigolyn (boed yn fwriadol ai peidio) neu greu amgylchedd bygythiol, gelyniaethus, israddol, gwarthus neu sarhaus i'r unigolyn hwnnw.
- vi. Mae'r coleg yn diffinio gwahaniaethu fel trin rhywun yn llai ffafriol oherwydd bod ganddo neu gael ei ganfod fel un o nodwedd warchodedig fel y'i diffinnir yn Neddf Cydraddoldeb 2010 neu oherwydd eu dosbarth cymdeithasol neu Anghenion Dysgu Ychwanegol.
- vii. Mae'r polisi hwn yn berthnasol i bob dysgwr a staff yn y Coleg.

- viii. Mae'r polisi hwn hefyd yn cynnwys digwyddiadau o fwlio, aflonyddu a gwahaniaethu a wneir trwy ddulliau electronig fel cyfryngau cymdeithasol, e-bost, consolau gemau a ffôn symudol.

Datganiad Polisi

- i. Bydd y Coleg yn hysbysu holl aelodau'r gymuned bod pob math o fwlio, aflonyddu a gwahaniaethu yn annerbyniol.
- ii. Bydd y Coleg yn sefydlu gweithdrefnau i sicrhau bod digwyddiadau'n cael eu trin, gan sicrhau bod dioddefwyr yn cael eu cefnogi a'u hamddiffyn.
- iii. Rhoddir cefnogaeth a gofal bugeiliol i ddysgwyr i'w hannog i ddod ymlaen i ddatgelu digwyddiadau fel y gall y Coleg gymryd camau gweithredu.
- iv. Bydd y coleg yn darparu hyfforddiant a dysgu proffesiynol i staff i'w helpu i nodi a delio â digwyddiadau.
- v. Bydd y coleg yn darparu cyfleoedd i addysgu dysgwyr am fwlio, aflonyddu a gwahaniaethu trwy'r rhaglen fugeiliol gyda'r nod o atal ymddygiad o'r fath ac annog datgeliadau.

Trafod gofidiau a datgeliadau

Caiff data personol ei drin, ei brosesu a'i storio yn unol â GDPR. Bydd data personol neu gyfrinachol sensitif yn cael ei gadw gan y tîm diogelu a dim ond gyda chaniatâd y dysgwr y caiff ei rannu, oni bai:

- Bod ymddygiad dysgwr yn bygwth ei ddiogelwch neu ddiogelwch eraill
- Byddai aelod o'r coleg yn agored i gosb sifil neu droseddol am fethu â datgelu.

Adrodd a Chofnodi digwyddiadau

- i. Anogir dysgwyr sy'n ddioddefwyr bwlio, aflonyddu a gwahaniaethu i ddatgelu hyn i oedolyn y gellir ymddiried ynddo. Fel arfer, byddai hwn yn aelod o staff, fel Tiwtor Bugeiliol neu Athro.
- ii. Anogir dysgwyr sy'n pryderu am unigolyn arall sy'n ddioddefwr bwlio, aflonyddu a gwahaniaethu hefyd i siarad ag aelod o staff.
- iii. Gall dysgwyr hefyd wneud datgeliad drwy wefan y Coleg drwy'r botwm 'Adrodd am Bryder' ar y dudalen SharePoint, lle gallant hefyd ddewis gwneud datgeliad yn ddienw gan ddefnyddio codau QR ar y posteri Diogelu.

- iv. Rhaid i staff sy'n gwrando/yn tystio neu sy'n pryderu am ddigwyddiadau gofnodi'r rhain ar My Concern lle bydd y rhain yn cael eu rheoli gan y Timau Diogelu a Lles a/neu Dimau Bugeiliol.
- v. Gellir gwahodd dysgwyr sy'n ddioddefwyr bwlio, aflonyddu a gwahaniaethu i roi datganiad ysgrifenedig neu dystiolaeth lafar o'u profiad, ond dim ond gyda'u caniatâd y bydd hyn.
- vi. Rhaid cofnodi pob digwyddiad ar Fy Mhryder

Gweithredu gan y Coleg

- i. Pan wneir datgeliad, neu pan adroddir am ddigwyddiad, bydd y Coleg yn ymchwilio. Fel arfer, aelod o'r Timau Diogelu, Llesiant neu Fugeiliol fydd hwn.
- ii. Gall ymchwiliadau gynnwys casglu dystiolaeth o deledu cylch cyfyng, casglu datganiadau tystion, adolygu defnydd adnoddau TG y coleg fel e-bost a Microsoft Teams a hanes pori.
- iii. Bydd unrhyw unigolion a nodwyd fel troseddwr bwlio, aflonyddu neu wahaniaethu yn cael eu cyfwrdd gan aelod o staff y coleg a fydd yn trafod y digwyddiad ac yn cynllunio ffordd adferol ymlaen fel cwrdd â dioddefwyr neu ysgrifennu ymddiheuriad.
- iv. Bydd panel coleg sy'n cynnwys arweinwyr academiaidd, bugeiliol a diogelu yn penderfynu ar y trefniadau sydd eu hangen i gadw'r dysgwr ac eraill yn ddiogel. Lle bo'n briodol, gallai hyn gynnwys defnyddio'r Polisi Ffitrwydd i Astudio.
- v. Pan fo troseddwr o dan 18 oed, bydd y Coleg yn hysbysu rhieni.
- vi. Bydd unrhyw unigolion a nodwyd fel troseddwr bwlio, aflonyddu neu wahaniaethu yn cael eu rheoli trwy Bolisi Cymorth Dysgwyr neu Bolisi Addasrwydd i Astudio'r coleg, a all gael eu codi i gam uwch os ystyrir bod hynny'n briodol.
- vii. Ar gyfer y digwyddiadau mwyaf difrifol, gellir gwahardd troseddwr o'r coleg am gamymddwyn difrifol, a gellir eu hadrodd i'r Heddlu hefyd lle mae dystiolaeth o ymddygiad troseddol.
- viii. Gellir gwahodd dioddefwyr i gyfarfod â throseddwr ar gyfer camau adferol os yw'n briodol.

Cefnogaeth i Ddioddefwyr

- i. Bydd dysgwyr sy'n ddioddefwyr bwlio, aflonyddu neu wahaniaethu yn cael cefnogaeth barhaus gan y Coleg drwy'r Timau Lles, Diogelu neu Fugeiliol.
- ii. Bydd gan ddioddefwyr fynediad at gefnogaeth barhaus drwy Ap Wisdom y Coleg, a all gynnwys cwnsela.

Digwyddiadau Casineb a Radicaleiddio

- i. Mae'r Coleg yn condemnio ac yn gweithredu yn erbyn unrhyw ymddygiad a ystyrir yn gasineb.
- ii. Gall y Coleg gysylltu â'r heddlu os yw'n credu bod trosedd casineb wedi digwydd ar sail hil, crefydd, anabledd, cyfeiriadedd rhywiol neu hunaniaeth drawsryweddol.
- iii. Os yw'r Coleg yn credu bod ymddygiad troseddwr yn gysylltiedig â radicaleiddio, bydd y Coleg yn dilyn ei strategaeth Prevent ac yn gwneud yr atgyfeiriad priodol.
- iv. Bydd y coleg yn cofnodi digwyddiadau casineb drwy MyConcern.

Aflonyddu Rhywiol ar Gyfoedion gan Gyfoedion

- i. Bydd y Coleg yn cymryd camau yn erbyn unrhyw unigolyn sy'n ymwneud â cham-drin a/neu aflonyddu rhywiol gan gyfoedion.
- ii. Gall y coleg gysylltu â'r gwasanaethau cymdeithasol os yw'n credu bod dysgwr mewn perygl iddo'i hun neu i eraill.
- iii. Gall y Coleg gysylltu â'r heddlu os yw'n credu bod angen ymchwiliad troseddol.
- iv. Bydd y coleg yn cofnodi digwyddiadau aflonyddu rhywiol gan gyfoedion drwy My Concern.

Honiadau Maleisus

- i. Pan fo honiad yn gwbl anghywir ac wedi'i wneud yn faleisus, neu am ryw gymhelliad annerbyniol arall, bydd yr achwynydd yn ddarostyngedig i bolisi Cymorth i Ddysgwyr y Coleg, fel y bydd unrhyw dystion sydd wedi camarwain y Coleg yn fwriadol yn ystod ei ymchwiliad.

Cyfrifoldebau

- i. Bydd y Corff Llywodraethu yn sicrhau bod y polisi hwn yn cael ei adolygu'n rheolaidd a bydd yn monitro digwyddiadau o fwlio, aflonyddu a gwahaniaethu.
- ii. Bydd y Pennaeth Cynorthwyol - Diwylliant Dysgwyr yn sicrhau bod y Coleg yn monitro ac yn ymateb i ddigwyddiadau ac yn adolygu a monitro'r polisi hwn ac yn adrodd i'r Llywodraethwyr. Byddant yn sicrhau bod dysgu proffesiynol priodol yn cael ei ddarparu i'r holl staff a bod rhaglen fugeiliol y Coleg yn parhau i fod yn gyfredol ac yn berthnasol i fynd i'r afael â digwyddiadau. Rhaid i'r Pennaeth Cynorthwyol sicrhau bod unigolyn cymwys yn cael ei benodi i ddelio â digwyddiadau.
- iii. Mae Tiwtoriaid Bugeiliol yn gyfrifol am gyflwyno sesiynau sy'n ymwneud â bwlio, gwahaniaethu ac aflonyddu yn eu sesiynau. Dylent roi gwybod i'w rheolwr llinell am unrhyw faterion/tueddiadau sy'n dod i'r amlwg sy'n gysylltiedig â digwyddiadau.
- iv. Mae'r holl staff yn gyfrifol am gynnal ymwybyddiaeth o'r polisi hwn, gweithredu yn unol â'r polisi hwn, a sicrhau bod unrhyw honiadau'n cael eu hadrodd a'u hymchwilio. Rhaid iddynt fynychu'r holl ddysgu proffesiynol perthnasol.
- v. Rhaid i bob dysgwr fynychu sesiynau bugeiliol i sicrhau eu bod yn ymwybodol o'r polisi hwn, eu cyfrifoldebau a phwysigrwydd ymddwyn mewn ffordd sy'n barchus ac yn ddiogel. Dylent adrodd am unrhyw ddigwyddiadau y maent yn dyst iddynt neu'n ddioddefwr ohonynt i oedolyn y maent yn ymddiried ynddo.

Apeliadau

- i. Gall dysgwyr apelio yn erbyn penderfyniad gwahardd neu dynnu'n ôl yn ysgrifenedig o fewn pum niwrnod gwaith.
- ii. Bydd apeliadau'n cael eu hadolygu gan y Pennaeth Cynorthwyol – Diwylliant Dysgwyr. Bydd eu penderfyniad yn derfynol.
- iii. Ar gyfer dysgwyr dan 18 oed, gall rhiant neu warcheidwad gyflwyno'r apêl ar eu rhan. Gall dysgwyr dros 18 oed fod yng nghwmni oedolyn dibynadwy os dymunant.
- iv. Gall gwaharddiad fod ar unwaith lle mae ymddygiad yn peri risg ddifrifol iddynt eu hunain neu i eraill.